

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.212/2013/20. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2014. év március hó 20. napján** tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

Ítéletet:

A rablás büntette miatt **a vádlott** ellen indult büntetőügyben a **Fővárosi Törvényszék** 2013. év május hó 14. napján kelt **12.B.1613/2012/17.** számú ítéletét **megváltoztatja.**

A vádlott cselekményeit egységesen 1 rb. 2012. évi C. törvény 365. § (1) bekezdésének a) pontjába ütköző, de a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett rablás büntettének minősíti. A halmazatra utalást mellőzi.

A főbüntetését 7 (hét) év fegyházra **enyhíti.**

A szabadságvesztés kétharmad részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendeli az általa az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék a 2013. március 26. napján kelt 12.B.1613/2012/17. számú ítéletében a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 323. § (1), (2) bekezdés b.) pontja szerinti 3 rendbeli - egy esetben folytatólagosan elkövetett - zsarolás büntetében. Ezért halmazati büntetésül 9 év börtönbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte, az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításával. Rendelkezett a bűnjelek lefoglalásának megszüntetéséről, azok kiadásáról, megsemmisítéséről, illetőleg iratoknál történő kezeléséről. Kötelezte a vádlott 7.978.500,- Ft kártérítés 15 napon belül történő megfizetésére a magánfélnek, valamint az illetékhivatalnak 47.870,- Ft eljárási illeték lerovására. Kötelezte a vádlottat 245.349,- Ft bűnügyi

költség megfizetésére, megállapította, hogy az ezt meghaladó 41.148,- Ft bünygi költséget az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére részben a tényállás téves megállapítása miatt és súlyosabb minősítésért, a vádlott és védője enyhítés végett jelentettek be fellebbezést. Jogorvoslatát az ügyész 2013. március 29-én a bírósághoz érkezett átiratában annyiban pontosította, hogy fellebbezését a minősítés megváltoztatása és súlyosabb büntetés kiszabása végett jelentette be.

Fellebbezésének részletes írásbeli indokolását ezt követően előterjesztő Fővárosi Főügyészség bemutatta mindazokat a tanúvallomásokat, melyek arról számoltak be, hogy az észlelők számára egyértelmű volt, hogy a vádlott zsebre tett kezében fegyver volt. 1. sz. tanú a 2. tényállási pontban ezt akként adta elő, hogy „a vádlott viselkedéséből, kéztartásából, valamint a tárgy alakjából gondolta ezt”. Nem helytálló ezért az elsőfokú bíróság okfejtése, hogy a vádlott magatartása csupán akarathajlító volt, mivel valamennyi esetben fegyver látszatát keltve követelte a sértettektől a pénz átadást. A vádpontok közül egyedül a 4. pont képez kivételt, amikor a tanúk konkrétan nem látták a fegyvert, illetve a kéz tartását, ugyanakkor a vádlottat felismerték és tudták róla, hogy korábban három alkalommal fegyvernek látszó tárggyal rabolta ki őket, így alappal feltételezték, hogy ismét fegyver van nála. Az a vádlotti magatartás, amely az alkalmazottra fegyvert fog, még konkrét fenyegetés elhangzása nélkül is akaratbénító, lenyűgöző hatású. A fegyver utánzatával fenyegetve történő elkövetés a legsúlyosabb hátrányt helyezi kilátásba. Az alkalmazottnak számolnia kellett annak nyomban bekövetkezésével, hiszen nem tudható, hogy az elkövető mikor és milyen módon fogja használni, a fenyegetés ezért közvetlen. A biztonsági őrök mindezt észlelték, ezzel megvalósult a törvényszövegben szereplő „evégből valaki ellen erőszakot, vagy élet elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz” fordulat. Az őrök mellett azonban a pénztárosok is észlelték a lőfegyver utánzatát. Az elsőfokú bíróság ehhez képest szubjektív megítélése szerint bontotta ketté a külvilágban azonos módon megjelenő magatartásokat, aszerint, hogy melyik elkövetési mód volt az akaratot bénító, illetve hajlító. A bank biztonsági oktatáson oktatták a sértetteket a bankrablásról tanúsítandó magatartásról. Ehhez képest a cselekmény minősítése nem függhet attól, hogy az adott egyén a konkrét szituációra miként reagál. 2. sz. tanú például egy hétig betegállományban volt, és pszichológus kezelést kapott, ugyanakkor a többi alkalmazott számára ilyen kezelés nem volt szükséges. Kérte ezért az ügyész a vádlott cselekményeit rablásnak értékelni és magatartását több rendbelinek minősíteni.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.458/2013/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést a tényállás téves megállapítása miatt nem tartotta fenn, mert - álláspontja szerint - az elsőfokú bíróság ítélete mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól. Az elsőfokú bíróság minősítését támadó jogorvoslatot viszont fenntartotta, mivel a vádlott cselekményének helyes minősítése véleménye szerint 3 rendbeli, a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző, de az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő jelentős értékre, fegyveresen, részben

folytatólagosan elkövetett rablás büntette. Emiatt életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását, és a közügyektől eltiltás tartamának megemelését javasolta.

A másodfokú nyilvános ülésen az ügyész a minősítés megváltoztatására irányuló perorvoslatát annyiban módosította, hogy a minősítés helyesen az új Btk. szabályainak alkalmazásával 3 rendbeli, részben folytatólagosan, jelentős értékre, fegyveresen elkövetett rablás büntette. Fenntartotta a súlyosításra irányuló indítványt is azzal, hogy életfogytig tartó szabadságvesztés már nem jöhet szóba az új törvény kedvezőbb rendelkezéseire figyelemmel. Az elsőfokú bíróság által kiszabottnál hosszabb tartamú, de határozott ideig tartó szabadságelvonás az indokolt a közügyektől eltiltás tartamának emelésével együtt. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A vádlott védője az elsőfokú bíróság minősítésénél is enyhébb, a zsarolás alapesetének megvalósulását látta megállapíthatónak. Egyetértett az ügyésszel annyiban, hogy az új Btk. rendelkezései a feltételes szabadság megváltozott szabályaira tekintettel kedvezőbbek, valamint az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása sem jöhet már szóba. Vitatta, hogy egyáltalán 3 rendbelinek minősül-e a cselekmény, mivel 1. sz. tanú kapcsán már folytatólagos egységet állapított meg az elsőfokú bíróság. Összességében a kiszabott büntetés enyhítését kérte

A vádlott felszólalásában megbánásának adott hangot és bocsánatot kért az ügy sértettjeitől.

----- 0 -----

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával folytatta le a bizonyítást. A Fővárosi Törvényszék a rendelkezésre álló bizonyítékokat kellő gondossággal vizsgálta és értékelési körébe vonta. Történeti tényállást megalapozottan, a Be. 351. § (2) bekezdés a-d) pontjában írt hibáktól és hiányosságtól mentesen állapította meg, azt sem a vád, sem a védelem részéről támadás nem érte. A tényállás a vádlottnak az eljárás során tett következetes beismerő vallomásán alapul, melyet az egyéb bizonyítékok is alátámasztottak. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is eleget tett, amikor ezeket hiánytalanul ismertette és a logikai szabályoknak megfelelően értékelte.

A cselekmény minősítése kapcsán a másodfokú bíróság a következőkben írtakra is figyelemmel volt a vádlott cselekményeinek jogi megítélésénél.

Fővárosi Főügyészség NF.2810/2012/22-I. számú vádiratával 1 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző, és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő jelentős értékre, fegyveresen, folytatólagosan elkövetett rablás büntette miatt emelt vádat a vádlottal szemben. A 2012. december 4-i tárgyaláson a Fővárosi Törvényszék a vádtól eltérő minősítés lehetőségét állapította meg azzal, hogy „a rablási cselekmények

rendbelisége a minősített fenyegetés, illetve erőszak sértetteinek száma szerint minősülhet”.

Perbeszédében az ügyész a minősítést annyiban változtatta meg, hogy a tényállás 1-3. pontjának minősítését 2 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző, az (5) bekezdés a) pontja szerinti jelentős értékre, fegyveresen elkövetett rablás bűntettére, a 4. pontját 2 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő rablás bűntettére módosította. Az ügyész azzal indokolta álláspontjának megváltoztatását, hogy „bár lenne olyan tanács, amely a BK 128. alapján folytatólagosnak minősítené a cselekményt, azonban a rablás sértettje nem csupán a vagyoni jog érintettje, a bank, hanem az is, akivel szemben az elkövető a birtokában levő dolog megszerzése végett - ez esetben - a fenyegetést alkalmazza” (17. számú tárgyalási jegyzőkönyv 11-12. oldal). Álláspontja szerint abban az esetben, amikor az elkövető több elkövetési magatartással viszi véghez cselekményét, ugyanazon jogi személy - jelen esetben a sértett - vagyoni jogait sérti, ám az egyes cselekmények kapcsán a fenyegetést a dolog megszerzése érdekében különböző természetes személyek ellen alkalmazza. Ezért több rendbeli rablás valósul meg. E személyek 1-3. sz. tanúk pénztárosok voltak.

Az elsőfokú bíróság - bár a minősítés tekintetében nem osztotta az ügyészi álláspontot -, a rendbeliségnél a vádbeszédben elhangzottakkal egyezően „a három pénztáros mint passzív alany személyére tekintettel” (elsőfokú ítélet 22. oldal 3. bekezdés) halmazatot állapított meg.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az irányadó tényállásból helytállóan következtetett az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére. A cselekmény minősítése azonban nem felel meg az anyagi jog szabályainak, mert az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásból valóban nem következik az általa alkalmazott minősítés.

A Fővárosi Törvényszék a következő releváns tényeket állapította meg.

A tényállás 1. pontjában a vádlottnál a zárbetét „fegyvercsőhöz hasonlító vége volt látható” (elsőfokú ítélet 3. oldal utolsó bekezdés), melynek hatására 4.sz. tanú vagyonőr eleget téve a felszólításnak, felemelte a kezét. Ezt követően a vádlott odalépett a 8. számú pénztárhoz, miközben a zárbetétet a zsebében úgy tartotta, hogy annak végénél kívülről a ruházat kidudorodott. Ezt követően követelésére 2. sz. tanú eleget tett a felszólításának, és a pénztárban lévő pénzüsszegeből mintegy 4 millió Ft-ot adott át a vádlottnak az általa odaadott nejlonzacskóba.

A 2. pontban a vádlott hátulról közelítette meg 4.sz. tanút és a zárbetétet fegyver csövének képzetét keltve nyomta hátulról a biztonsági őr hátához, így kényszerítette, hogy menjen vele a 8. számú pénztárhoz. Itt a kezét ugyanúgy tartotta, mint az 1. pontban, melyre tekintettel 1. sz. tanút pénztáros fegyvernek nézte a vádlott zsebében lévő tárgyat, és átadta a vádlottnak az általa odaadott nejlonzacskóba a mintegy 2.000.000,- Ft-ot.

A 3. vádpontban is fegyver látszatát keltette a vádlott (5. oldal 1. bekezdés), és ennek hatására adta át a pénzt 1.sz. tanú pénztáros. A 4. pontban ugyancsak a jobb kezét a zsebében tartva, a marokra fogott zárbetétet felfelé tartva szólította fel a vádlott 3. sz. tanú biztonsági őrt, hogy maradjon nyugton, majd ment a pénztárosokhoz, akik közül 3. sz. tanú vette őt először észre és mondta 1. sz. tanúnak, hogy „itt van ismét a korábbi cselekmény elkövetője”. A nyomozati iratok 793. oldal 2-es, 795. oldal 3-as, 801. oldal 9-es, 803. oldal 11-es és 12-es, 805. oldal 13-as fényképfelvételek alapján az volt megállapítható, hogy ez esetben is fegyver látszatát keltve követelte el a vádlott a pénzt nem csupán a pénztárosoktól (2., 3. és 11. képek), hanem a biztonsági őrt is fenyegetve (9. kép).

A másodfokú bíróság az előbbiekre tekintettel ezért megalapozottnak találta az ügyészi fellebbezést, és megállapította, hogy a vádlott előbbi magatartása olyan élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést valósított meg, mely alkalmas volt a sértettek akarátának megtörésére. Ezt az elsőfokú bíróság lényegében a 20. oldal 1. bekezdésében rögzítette is a következők szerint. „A 2, 3. és 4. tényállási pontban írt cselekmények esetében a vádlott ugyanabba a bankfiókba ment vissza, és már az első esetről a fémes színű, nála lévő fegyver látszatát keltő tárgyat a biztonsági őrről felé mutatta, így tisztában volt azzal, hogy ez a tény a bankfiók összes alkalmazottja számára már ezt követően ismertté vált. Ennek tükrében az a magatartása, hogy a pénztárak előtt a zsebébe tartotta a kezét és zsebe kidudorodott, alappal kelthette azt a képzetet, hogy nála élet kioltására alkalmas tárgy van, így a passzív alanyok számára egyértelműen e magatartás az élet, testi épség elleni fenyegetésként jelent meg”. Épp az előbbi érvek alapján nem volt indokolt e fenyegetést csupán akarathajlító hatásúnak értékelni (21. oldal 5. bekezdés). A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság az utóbbi, téves jogi álláspontot tükröző megállapításait az elsőfokú ítéletből kirekesztette és a vádlott cselekményeit nem zsarolásnak, hanem rablás bűntettének értékelte.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott cselekményei 3 rendbeli bűncselekményt valósítottak meg. Ennek alátámasztására három eseti döntést jelölt meg, melyek közül a BH 2001.458. számú eseti döntésében a Legfelsőbb Bíróság kimondta, hogy abban az esetben, ha az elkövető két személlyel szemben alkalmazott erőszakot azért, hogy a tulajdonukban, vagy birtokukban lévő dolgot elvegye, nem valósul meg két bűncselekmény, mivel az elvett dolog a sértettek közös tulajdonában volt. Márpedig *„közös tulajdonban lévő dolog eltulajdonítás végett való elvétele egy rendbeli vagyonelleni bűncselekmény, függetlenül attól, hogy hány résztulajdonos van. Az adott esetben két személlyel szemben történt meg ugyan az erőszak alkalmazása, de csak egy vagyon károsodott, ezért a rablás teljes tényállása nem két személlyel, hanem csak eggyel szemben valósult meg; a vádlott vagyonelleni bűncselekménye tehát 1 rb. rablás bűntettének minősül*”. A felhívott eseti döntés az előbbieket szerint így cáfolja az ügyész megváltoztatott álláspontját, illetve az elsőfokú bíróságnak erre épülő, a cselekmény többrendbeliségét megállapító minősítését.

Nem támasztja alá az elsőfokú bíróság álláspontját a BH 1992. 563. számú jogesetre történő hivatkozás sem, mivel az csupán azt mondja ki, hogy egy rendbeli rablás büntette valósul meg, ha az elkövető egy személlyel szemben alkalmazott fenyegetés kifejtésével a sértettől több személy tulajdonában lévő dolgot vesz el. Jelen ügy elbírálása szempontjából e megállapítás nem releváns.

Látszólag az elsőfokú bíróság álláspontját támasztja alá a BH 1999. 148. számú eseti döntés. Az abban az ügyben irányadó történeti tényállás szerint a vádlottak különböző helységeken követtek el rablásokat az adott községben lévő helyi posta sérelmére. Az eseti döntést jegyző Nógrád Megyei Bíróság álláspontja szerint ez esetben nem alkalmazható a BK 128. számú állásfoglalás azon tétele, hogy *„a folytatóság törvényi egységébe tartozik, ha az elkövető a több cselekményt ugyanannak a természetes személynek a sérelmére vagy az önálló jogképességgel rendelkező azonos jogi személynek az ugyanazon vagy különböző gazdasági egységei sérelmére valósítja meg”*. A rablási cselekmények esetén ezt a tételt nem lehet maradéktalanul alkalmazni, mivel e törvényi tényállás összetett bűncselekmény, melynek *„jogi tárgya kettős, egyaránt sérti a vagyoni viszonyokat és a személyiségi jogokat. A rablás sértettje az a személy, akivel szemben az elkövető a birtokában lévő dolog megszerzése érdekében - ez esetben - élet vagy testi épség elleni fenyegetést alkalmaz; másfelől sértett az is, akinek a vagyoni jogait a rablási cselekmény sértette vagy veszélyeztette”*. Az eseti döntésben kifejtettek szerint abban az esetben, amikor az elkövetők több elkövetési magatartással végbevitt cselekményei ugyanazon jogi személy vagyoni jogait sértik, ám az egyes cselekmények kapcsán a fenyegetést a birtokukban lévő dolog megszerzése érdekében különböző természetes személyek ellen alkalmazzák, az elkövetési magatartások számához igazodóan több rendbeli rablási cselekmény valósul meg. *„Az a körülmény ugyanis, hogy az elkövetők az egyes elkövetési magatartások alkalmával különböző természetes személyek személyiségi jogait sértik, a különböző érdeksérelemre, a cselekmények több irányú társadalomra veszélyességére tekintettel csak halmazati minősítéssel értékelhető megfelelően”*. Az eseti döntésben szóban forgó cselekmények, a személyiségi jogaikban sértett személyek különbözőségére, vagyis az azonos sértett hiányára figyelemmel, nem foglalhatók a folytatóság egység kereteibe.

A röviden bemutatott eseti döntések közül a Fővárosi Ítéltábla a BH2001.458. számú eseti döntésben foglaltakkal értett egyet. A rablás Btk-ban történő elhelyezése szempontjából vagyon elleni bűncselekménynek, az új Btk. szerint vagyon elleni erőszakos bűncselekménynek minősül. Jelen esetben nem csupán ugyanannak a banknak a különböző egységei sérelmére követte el a vádlott a terhére rótt bűncselekményt, hanem mint a négy alkalommal ugyanannak a bankfióknak a sérelmére. Az egyes cselekményeknél nem csupán egyetlen természetes személy, a pénztáros, hanem több személlyel szemben alkalmazott fenyegetést, mivel nem pusztán csak e személy, hanem a biztonsági őr vagy az ellenálló ügyfelek is sértettnek tekinthetők az elsőfokú álláspont szerint. Ilyen felosztásban az 1. pontban ... és ...; a 2. pontban ...; a 3. pontban ...; a 4. pontban

Az elsőfokú bíróság logikáját követve - most még figyelembe nem véve ugyanazon sértett többszöri megjelenését - a vádlott cselekményét ezért nem három, hanem akár kilenc rendbeli bűncselekménynek is lehetne minősíteni. Ez esetben viszont a kétszeres értékelés tilalmát sértené ez az ítéleti megállapítás, mivel ugyanazon eltulajdonított pénzösszeg esetén akár két avagy három rendbeli bűncselekmény is megállapítható lenne a sértettek számához igazodóan. A felsorolt személyek közül 5. sz. tanú két alkalommal, 1. sz. tanú háromszor szerepelt természetes személy sértettként a bűncselekmény-sorozatban. A felsorolt többi személy mellett az ő sérelmükre elkövetett cselekmény folytatólagos minősítése esetén ugyanúgy a kétszeres értékelés tilalma merülhetne fel, hiszen a 2. pontban mindketten egyaránt sértettjei voltak a bűncselekménynek, míg más pontokban külön-külön szerepeltek sértettként. Emellett az is megállapítható, hogy a 4. pontban az elsőfokú bíróság minősítése szöges ellentétben áll a 2001.458. számú eseti döntéssel, mivel az ugyanazon alkalommal elkövetett cselekmény ugyanannak a jogi személynek a vagyonát sértette, s emellett az elsőfokú bíróság szerint két természetes, az előbbiek szerint - az őrt is beszámítva - valójában három természetes személy is sértettje volt a cselekménynek. Márpedig ezen eseti döntés szerint ilyenkor nem két (vagy három) rendbeli, hanem - helyesen - csupán egy rendbeli bűncselekmény valósult meg.

A rablás sértettje - mivel vagyon elleni bűncselekmény - mindig az a személy vagy társaság, aki vagy amely a vagyoni jog sértettje. Az erőszakot, közvetlen fenyegetést elszenvedő passzív alany, mint sértettel szemben megvalósuló testi sértés, személyi szabadság megsértése beleolvad a rablásba, ha az csupán nyolc napon belüli sérülést okoz, illetve ha a vagyontárgy elvételekor megvalósuló személyi szabadság megsértésének csak az alapesete valósul meg. Az előbbi személy elleni bűncselekmények minősített eseteinél kerülhet sor önálló bűncselekmény megállapítására halmazatban a rablással akkor, ha a passzív alany nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenved avagy a terhére a személyi szabadság megsértésének minősített esete valósul meg. A kényszerítés bűncselekménye a szubszidiaritás miatt szintén nem minősíthető.

A jelen ügyben a vagyon elleni bűncselekmények sértettje a bank volt, a közvetlen fenyegetés sértettjei pedig a bankfiók alkalmazottai, illetve a történeti tényállásban szereplő más személyek voltak. Utóbbiak sérelmére elkövetett cselekmények nem vagyon elleniek, konkrétan leírt sérelmük pedig a rablás mellett a vádlott terhére az előzőek szerint nem minősíthetők.

Az irányadó tényállás szerint a vádlott mind a négy esetben egy lőfegyver (pisztoly) utánzatával fenyegetve, összesen 9.666.000,- Ft kárt okozva követte el ugyanazon sértettel szemben rövid időközökben a bűncselekményeket. A cselekményének jogi értékelésénél az előbbi tényállási elemekre figyelemmel az általa elkövetett bűncselekmény fegyveresen, jelentős értékre elkövetett a rablásnak minősül, mely a 2001. 458. számú eseti döntésére figyelemmel egy rendbeli, folytatólagosan elkövetett.

A másodfokú bíróság vizsgálta, hogy mely büntető törvény - az elkövetés, avagy az elbírálás idején hatályos - rendelkezései alapján bírálendő el a vádlott cselekménye. Az elsőfokú ítélet meghozatalát követően, 2013. július 1. napjával lépett hatályba az „új Btk.”, a 2012. évi C. törvény. Fő szabály szerint mind a „rég Btk.”, az 1978. évi IV. törvény, mind pedig az „új Btk.” 2. §-a szerint *a bűncselekményt az elkövetés idején hatályban lévő büntető törvény szerint kell elbírálni; ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új törvényt kell alkalmazni.* Ahogyan arra a másodfokú nyilvános ülésen a perbeszédében az ügyész helyesen hivatkozott, az új törvény rendelkezései kedvezőbbek a vádlottra nézve, mivel még az ügyész indítványa szerinti minősítésnél sem kerülhet sor vele szemben az új Btk. alapján életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabására.

A törvényi tényállás megfogalmazása lényegében változatlan, a vádlott cselekményei az elkövetéskor és az elbírálás idején is bűncselekményt valósítanak meg, és azok minősítése is változatlan. Az elbírálás idején hatályos törvény szerint a büntetési tételkeret enyhült, mert a korábbi büntető törvény 321. § (5) bekezdés a) pontja alapján tíz évtől tizenöt évig, míg az új törvény 365. § (4) bekezdés b) pontja szerint öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő a vádlott cselekménye. A vádlott cselekményének egy rendbelinek történő minősítésekor a vádlottal szemben egyik büntető törvény szerint sem kerülhetne sor életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására, mivel erre csak a halmazati szabályok adhatnának alapot [rég Btk. 85. § (4) bekezdés, új Btk. 81. § (4) bekezdés].

Más okból is - a feltételes szabadságra bocsáthatóság rendelkezéseinek kedvezőbb volta miatt - a másodfokú bíróság álláspontja szerint is enyhébbek a 2012. évi C. törvény szabályai a vádlott cselekményének elbírálásánál. A Kúria 4/2013. (X. 14.) BK véleménye szerint *„[h]atározott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. törvény (Btk.) 2. § (1)-(2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik. Megváltozása alapot ad - enyhébb elbírálás címén - a módosító törvény alkalmazására.”*

A Fővárosi Ítéltábla a vádlott cselekményét az előbbi indokokra tekintettel a 2012. évi C. törvény 365. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző, de a (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan, jelentős értékre, fegyveresen elkövetett rablás büntettének minősítette. A 459. § (1) bekezdés 5. pontja szerint fegyveresen követi el a bűncselekményt, aki lőfegyver utánzatával fenyegetve követi azt el. Ugyanezen törvényhely (6) bekezdése szerint jelentős a kár, ha annak összege ötmillió egy Ft és ötszázmillió Ft között van.

----- 0 -----

A büntetés kiszabása során az elsőfokú bíróság nagyobb részt helytállóan vette számban a súlyosító és enyhítő körülményeket. A minősítés változása folytán

mellőzte a másodfokú bíróság a súlyosító körülmények körében a halmazatra történő utalást. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az enyhítő körülményeknél megjelölte a sértetti bank közrehatását, az ítéltábla azonban kirekesztette e körből azt, hogy ez a belső szabályozás elégtelenségében nyilvánult meg. Ehelyett a biztonsági intézkedések elégtelen voltát jelöli meg ekként a másodfokú bíróság, amely a vádlottat a többszöri elkövetésben motiválta. További enyhítő körülményként értékelendő a kár részbeni megtérülése, mivel - ahogyan azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította - a bűncselekményből szerzett összeg visszavételével 1.687.500,- Ft kár megtérült.

Kétség kívül az elsőfokú bíróság által alkalmazott minősítéshez képest a büntetési tételkeret emelkedett, ám nem hagyható figyelmen kívül, hogy halmazati büntetés kiszabása nélkül kerülhet sor a vádlottal szembeni joghátrány meghatározására. A vádlott büntetlen előéletű, a bűncselekmény elkövetését bűnösségére is kiterjedően beismerte. A másodfokú bíróság az ügyész büntetés súlyosítására irányuló indítványát, valamint a középértéknek megfelelő büntetés kiszabását [Btk. 80. § (2) bekezdés] ezért nem találta megalapozottnak. A vádlottnak és védőjének az enyhítést célzó fellebbezése az előbbi körülményekre tekintettel viszont helytálló.

Az elsőfokú bíróság által megállapítottához képest a szabadságvesztés tartamát két évvel enyhítette, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés érintetlenül hagyásával. A szabadságvesztést a 2012. évi C. törvény 37. § (3) bekezdés ad) pontja alapján fegyházban kell végrehajtani. A vádlott a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja alapján a büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A közügyektől eltiltásra a Btk. 61-62. §-ai az irányadók.

Az elsőfokú bíróság ítéletének előbbi rendelkezéseit a Fővárosi Ítéltábla a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg az ítélet egyéb, törvényes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2014. év március hó 20. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.	. Hrabovszki Zoltán s.k.	Dr. Sebe Mária s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Fővárosi Törvényszék 12.B.1613/2012/17. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **2014. március 20 napján** kelt 3.Bf.212/2013/20. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2014. év március hó 20. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: